

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU KARARI

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanlığından:

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU BİRİNCİ DAİRESİNİN KARARI

Karar Tarihi : 12/02/2015

Karar No : 224

02/12/2014 tarihli ve 6572 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 39 uncu maddesiyle, 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun'un 9 uncu maddesinin 5 inci fıkrasına eklenen, *"Özel kanunlarda başkaca hüküm bulunmadığı takdirde ihtisaslaşmanın sağlanması amacıyla, gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak daireler arasındaki iş dağılımı, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar, Resmî Gazete'de yayımlanır. Daireler, tevzi edilen davalara bakmakla yükümlüdür. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca iş dağılımının yapıldığı tarih itibarıyla görülmekte olan davalarda daireler, iş bölümü gerekçesiyle dosyaları diğer bir daireye gönderemez."* hükmüyle, genel bir düzenleme olarak mevzuatımıza giren ceza mahkemelerinde ihtisaslaşma hususu Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Birinci Dairesince görüşülerek;

5235 sayılı Kanun'un 9 uncu maddesinin 5 inci fıkrasının, *"İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde ceza mahkemelerinin birden fazla dairesi oluşturulabilir. Bu daireler numaralandırılır..."* hükmüne istinaden, ceza mahkemelerinde iş durumunun gerekli kıldığı yerlerde mahkemelerin birden fazla dairesinin oluşturulabileceği; bu durumda mahkemeye gelen işlerin niteliğe göre değil sayıya göre tevzi edildiği, mevcut uygulamanın bir mahkeme veya hâkimi birbirinden farklı dava konularını çözme zorunluluğunda bırakarak yargılamanın makul sürede bitmemesine ve ağır işlemesine neden olabileceği; günümüzde her alanda olduğu gibi ceza mahkemelerinde de ihtisaslaşmaya ihtiyaç olduğu, hukuk mahkemelerinde öteden beri var olan ihtisaslaşmanın özel ceza kanunlarındaki (5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, 5187 sayılı Basın Kanunu gibi) düzenlemeler uyarınca ceza mahkemelerinde de uygulandığı,

Anayasamızın 37 nci maddesinde düzenlenen ve teminat altına alınan "Kanuni hâkim güvencesi" ilkesine uygun olarak, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nda düzenlenen usûl ve esaslarla yargılama yapan ihtisas mahkemelerinin oluşturulduğu; bu mahkemelerin görev ve yetkilerinin 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nda belirtilen kurallara tâbi olacağı, özel yetkili yeni mahkemelerin kurulmasının söz konusu olmadığı, aksine ceza mahkemelerinde ihtisaslaşmanın sağlanmasının amaçlandığı, bu bağlamda; ihtisaslaşma ile mahkemelerin kanunla belirlenmiş görevlerinin değiştirilmesi söz konusu olmadan mahkemeler arasında sadece "iş bölümü" esasının getirildiği, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun mülga 250 ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun mülga 10 uncu maddesiyle görevlendirilen, bilahare (02/07/2012 tarihli ve 6352 ile 21/02/2014 tarihli ve 6526 sayılı Kanun'larla) kaldırılan ağır ceza mahkemelerinde olduğu gibi birden fazla mahallin tek bir mahallin yargı alanına bağlanmasının söz konusu olmadığı, bir başka ifadeyle yargı çevresiyle ilgili bir değişikliğin yapılmadığı, keza usûl hükümleri bakımından da özel bir düzenlemenin getirilmediği, genel hükümlerin uygulanmasına devam edileceği,

İş dağılımının yapıldığı tarih itibarıyla görülmekte olan davaların mahkemelerinde herhangi bir değişikliğe gidilmediği, bu cümleden olarak mahkemelerin derdest davalarını iş bölümüne dayanarak diğer bir mahkemeye gönderemeyeceği,

Bu çerçevede, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun İkinci Kitap Dördüncü Kısımının Dört, Beş, Altı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar (318, 319, 323, 324, 325 ve 332 nci maddeler hariç), örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen uyuşturucu ve uyarıcı madde imâl ve ticareti suçu ile 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun kapsamına giren suçlar bakımından ihtisaslaşmanın getirildiği, böylelikle anılan suçlarla mücadelede önemli bir adımın atıldığı ve hâkimlerin belli alanlarda uzmanlaşmasının sağlanarak yargılamanın daha hızlı bir biçimde bitirilmesinin söz konusu olabileceği,

5235 sayılı Kanun'un 12 nci maddesi uyarınca ağır ceza mahkemesinin görev alanına giren mezkûr suçlarda, her mahal bakımından belirleme yapılabilmesi için birden fazla dairesinin bulunmasının gerektiği, bu nedenle ağır ceza mahkemesinin tek dairesinin bulunduğu mahallerde ihtisaslaşmaya gidilemediği, ayrıca Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun 24/07/2007 tarihli ve 346 sayılı kararıyla, "5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nun 17 nci maddesindeki hükmü uyarınca, yargılama yapılacak yerde birden fazla asliye ceza veya ağır ceza mahkemeleri varsa, kaçakçılık suçlarına 1 numaralı asliye ceza veya ağır ceza mahkemelerinin bakmasına" karar verildiğinden, 1 numaralı ağır ceza mahkemesinden sonra gelen diğer daireler üzerinde ihtisaslaşma kararı verilmesi zorunluluğunun hâsıl olduğu,

Birden fazla dairesi bulunan mahallerden İstanbul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 18, 19, 20 ve 21 inci Ağır Ceza Mahkemelerinin eski mahkeme oluşları, iş yoğunlukları ve bu mahkemelerde görülen davaların nitelikleri dikkate alınarak, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Birinci Dairesi'nin 03/04/2014 tarihli ve 737 sayılı kararıyla, "Yeni kurulan İstanbul 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 ve 17 nci Ağır Ceza Mahkemelerinin 07/04/2014 tarihi itibarıyla faaliyete geçirilmesine, diğer Ağır Ceza Mahkemelerinin derdest dosyalarının ortalamasının 2/3'ünün komisyon başkanlığınca hesaplanması suretiyle belirlenecek dosya sayısı kadar yeni gelecek işin 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 ve 17 nci Ağır Ceza Mahkemelerine verilmesine (değişik işler bu sayıya dâhil değildir), bundan sonra gelen işlerin mahkeme sayısına göre eşit olarak tevziine" karar verildiğinden, eski mahkemelerin hâlen tevziye kapalı olması, öte yandan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun 08/12/2005 tarihli ve 861 sayılı kararıyla, "5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 164 üncü maddesindeki hükmü uyarınca, İstanbul için; Bankacılık Kanunu'ndan kaynaklanan davaların İstanbul 8 inci Ağır Ceza Mahkemesinde görülmesine, mezkûr mahkemeye bankacılık suçları dışında tevziiden dosya verilmemesine..." karar verildiğinden, İstanbul 8 inci Ağır Ceza Mahkemesi'nin sadece bankacılık suçlarına bakması hususları ile bu mahallin iş yükü gözönünde bulundurulurken, anılan daireler dışındaki diğer daireler arasından ikişer ihtisas mahkemesi belirlenmesi gerektiği,

Diyarbakır 1, 2 ve 3 üncü Ağır Ceza Mahkemeleri bakımından da, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Birinci Dairesi'nin 18/11/2014 tarihli ve 2598 sayılı, 30/12/2014 tarihli ve 2858-2859 sayılı kararlarıyla, "6526 sayılı Terörle Mücadele Kanunu ve Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 1 inci maddesi gereğince, 02/07/2012 tarihli ve 6352 sayılı Kanun'un geçici 2 nci maddesine istinaden görevlerine devam eden ağır ceza mahkemeleri ile 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 10 uncu maddesi uyarınca görevlendirilen ağır ceza mahkemelerinin kaldırılması nedeniyle, bir çok kapsamlı dosyanın Diyarbakır 1, 2 ve 3 üncü Ağır Ceza Mahkemelerine intikal etmesi, ayrıca eski mahkeme oluşları, derdest ve arşiv dosyalarının çok fazla olması gibi bir çok husus birlikte dikkate alınarak, Diyarbakır 1, 2 ve 3 üncü Ağır Ceza Mahkemelerinin 31/05/2015 tarihine kadar tevziye kapatılmasına" karar verildiğinden, bu mahallin iş yükü nazara alınarak, diğer daireler arasından ihtisas mahkemesi belirlenmesi gerektiği,

Bu itibarla;

A-) 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun İkinci Kitap Dördüncü Kısımının Dört, Beş, Altı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar (318, 319, 323, 324, 325 ve 332 nci maddeler hariç) ile 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun kapsamına giren suçlar dolayısıyla açılacak davalara;

a-) İki veya daha fazla ağır ceza mahkemesi olan yerlerde 2 nci ağır ceza mahkemesinin,
b-) İstanbul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 18, 19, 20 ve 21 inci Ağır Ceza Mahkemelerinin eski mahkeme oluşları, iş yoğunlukları ve bu mahkemelerde görülen davaların nitelikleri dikkate alınarak, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Birinci Dairesi'nin mezkûr 03/04/2014 tarihli ve 737 sayılı kararı uyarınca tevziye kapatılmalarına karar verilmesi ile İstanbul 8 inci Ağır Ceza Mahkemesi'nin sadece bankacılık suçlarına bakması hususları birlikte gözönünde bulundurularak, bu mahkemelerde oluşabilecek iş yükünü engellemek için İstanbul 13 ve 14 üncü Ağır Ceza Mahkemelerinin,

c-) Diyarbakır 1, 2 ve 3 üncü Ağır Ceza Mahkemelerinin eski mahkeme oluşları, iş yoğunlukları ve bu mahkemelerde görülen davaların nitelikleri dikkate alınarak, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Birinci Dairesi'nin mezkûr 18/11/2014 tarihli ve 2598 sayılı, 30/12/2014 tarihli ve 2858-2859 sayılı kararları uyarınca tevziye kapatılmalarına karar verildiğinden, bu mahkemelerde oluşabilecek iş yükünü engellemek için Diyarbakır 4 ve 5 inci Ağır Ceza Mahkemelerinin;

B-) 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda yer alan örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen uyuşturucu ve uyarıcı madde imâl ve ticareti suçu dolayısıyla açılacak davalara;

a-) İki ağır ceza mahkemesi olan yerlerde 2 nci ağır ceza mahkemesinin,
b-) Üç veya daha fazla ağır ceza mahkemesi olan yerlerde 3 üncü ağır ceza mahkemesinin,

c-) İstanbul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 18, 19, 20 ve 21 inci Ağır Ceza Mahkemelerinin eski mahkeme oluşları, iş yoğunlukları ve bu mahkemelerde görülen davaların nitelikleri dikkate alınarak, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Birinci Dairesi'nin mezkûr 03/04/2014 tarihli ve 737 sayılı kararı uyarınca tevziye kapatılmalarına karar verilmesi ile İstanbul 8 inci Ağır Ceza Mahkemesi'nin sadece bankacılık suçlarına bakması hususları birlikte gözönünde bulundurularak, bu mahkemelerde oluşabilecek iş yükünü engellemek için İstanbul 15 ve 16 ncı Ağır Ceza Mahkemelerinin,

d-) Diyarbakır 1, 2 ve 3 üncü Ağır Ceza Mahkemelerinin eski mahkeme oluşları, iş yoğunlukları ve bu mahkemelerde görülen davaların nitelikleri dikkate alınarak, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Birinci Dairesi'nin mezkûr 18/11/2014 tarihli ve 2598 sayılı, 30/12/2014 tarihli ve 2858-2859 sayılı kararları uyarınca tevziye kapatılmalarına karar verildiğinden, bu mahkemelerde oluşabilecek iş yükünü engellemek için Diyarbakır 6 ncı Ağır Ceza Mahkemesinin;

Bakmasına, 5235 sayılı Kanun'un 9/5 maddesinin son cümlesi uyarınca, bu kapsamda görülmekte olan davalar bakımından mahkemelerin dava dosyalarını iş bölümüne dayanarak anılan mahkemelere gönderemeyeceğine, iş bu kararın Resmî Gazete'de yayımlandığı tarihten itibaren yeni açılacak davaların ise anılan mahkemelere tevzi edilmesine, ayrıca mahkeme puanına göre genel tevziden iş verilmeye devam edilmesine,

12/02/2015 tarihinde karar verilmiştir.